

Maatschappelijk Verslag 2012

Maart 2013
Stafdirectie Bedrijfsvoering

Algemene Rekenkamer, Lange Voorhout 8, Postbus 20015, 2500 EA Den Haag

Dit document is eigendom van de Algemene Rekenkamer.

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Duurzame bedrijfsvoering	3
2.1	Energieverbruik	3
2.1.1	CO ₂ -uitstoot	3
2.2	Afval en Water	4
2.3	Papier en drukwerk	5
2.4	Werkplekken	5
2.5	Duurzame mobiliteit	5
2.6	Duurzame personeelsactiviteiten	6
2.7	Duurzaam inkopen en aanbesteden	6
2.8	Toegankelijkheid website	7
2.9	Milieubarometer	7
3	Sociaal beleid	10
3.1	Meer diversiteit en een inclusieve werkomgeving	10
3.2	Opleiding en ontwikkeling	12
3.3	Gezondheid en vitaliteit	13
3.4	Ziekteverzuim	14
4	Maatschappelijke betrokkenheid	15

1 Inleiding

1

De Algemene Rekenkamer heeft in 2010 beleid geformuleerd op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Wij hanteren de definitie die de Sociaal-Economische Raad (SER) hanteert: MVO is de zorg voor maatschappelijke effecten van het functioneren van de "onderneming". Concreter betekent dit:

- het bewust richten van de activiteiten van de onderneming op waardecreatie op de drie terreinen: people, planet, profit en daarmee op de bijdrage aan de maatschappelijke welvaart op de lange termijn;
- het onderhouden van een relatie met belanghebbenden op basis van doorzichtigheid en dialoog.

Bij het opstellen van onze strategie 2010-2015 hebben we hiermee expliciet rekening gehouden. De drie P's van people, planet, profit hebben daar een belangrijke plaats in gekregen.

Ook is als een van de acht waarden 'duurzaamheid' opgenomen in onze gedragscode. Wij streven er naar duurzaam te werken.

In 2012 was er geen geactualiseerd duurzaamheidsbeleid maar hebben we wel gehandeld naar het beleid en actieplan dat gold voor de jaren 2010 en 2011. In 2012 is een nieuw actieplan opgesteld voor de jaren 2013-2015.

We werken er hard aan om duurzaamheid breed gedragen te krijgen binnen de organisatie. We hebben een duurzaamheidscoördinator en een klankbordgroep van tien personen die ongeveer vier keer per jaar voorstellen doet voor nieuw te ontwikkelen initiatieven, die het duurzaam werken van de Algemene Rekenkamer versterken en de bewustwording binnen de organisatie verhogen.

Om onze duurzaamheidsprestaties te vergroten maken we gebruik van omgevingsverkenning en zijn we aangesloten bij rijksbrede initiatieven om duurzaamheid te bevorderen.

Wij verantwoorden ons voor de vierde keer over MVO/Duurzaamheid in het verslag. Voor de tweede keer maken we een apart Maatschappelijk verslag om ons over onze prestaties op dat gebied te verantwoorden.

Onze informatie over duurzaamheid heeft betrekking op het verslagjaar 2012 (1 januari tot en met 31 december), voor de milieudata maken wij gebruik van de Milieubarometer van Stichting Stimular.

2 Duurzame bedrijfsvoering

3

2.1 Energieverbruik

Doel: Tot en met 2019 voor het Hoofdkantoor van de Algemene Rekenkamer (Lange Voorhout 8) een totale energiereductie van 20% ten opzichte van 2009; dat is een besparing van gemiddeld 2 procent per jaar.

De Algemene Rekenkamer streeft naar een besparing van het energieverbruik. Wij maken gebruik van milieuvriendelijke stadsverwarming en verbruiken sinds 2010 groene elektriciteit. Ons doel om jaarlijks 2% minder energie te verbruiken hebben we niet gehaald. Wij hebben in 2012 4,7% meer verbruikt ten opzichte van 2011. Ten opzichte van 2009 hebben we 0,6% meer verbruikt. Dit heeft onder andere te maken met Arbo technische maatregelen die zijn getroffen in de werkkamers en de serverruimte (airco's en koelmachine). Een gerichte meting zou exact aan kunnen geven wat de reden is van de verhoging van het energieverbruik. Eind 2012 zijn de kamers voorzien van lichtsensoren, dit moet bijdragen aan de reductie van het energieverbruik. Het gemiddelde verbruik per FTE is wel gedaald.

Door middel van een BOEI inspectie (Brand, Onderhoud, Energie en duurzaamheid- Informatie wet en regelgeving) kunnen wij exact te weten komen wat wij aan energie kunnen besparen en wat voor ons de effectiefste verbetermogelijkheden zijn, inclusief de terugverdientijd van eventuele investeringen. De Algemene Rekenkamer heeft in 2011 een BOEI inspectie aangevraagd en staat sindsdien op de wachtlijst bij de Rijksgebouwendienst (RGD). De RGD heeft toegezegd dat eind 2012/begin 2013 de uitkomsten van een BOEI-Inspectie beschikbaar komen. Op dit moment zijn deze nog niet beschikbaar.

2.1.1 CO₂-uitstoot

Doel: Tot en met 2019 een reductie van de CO₂-uitstoot met 20% ten opzichte van 2009 voor de hele organisatie; dat is een reductie van gemiddeld 2 procent per jaar.

Onze CO₂ uitstoot wordt onder andere beperkt doordat we gebruik maken van groene stroom. Verder wordt alle veroorzaakte CO₂ uitstoot van de gevlogen kilometers gecompenseerd via de Climate Neutral Group. <http://climateneutralgroup.com/over-ons>. Over 2012 is 165 ton CO₂ gecompenseerd. Dit wordt meegeteld bij het meten van de reductiedoelstelling. Ten opzichte van 2009 is er in 2012 een reductie van 72% CO₂ uitstoot geweest. Het doel is dus ruimschoots gehaald. Wij blijven alert op acties die we kunnen uitvoeren om de CO₂ uitstoot nog verder te reduceren. Ten opzichte van 2011 hebben we 23% meer CO₂ uitgestoten. Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat er in de afgelopen jaren geen betrouwbare gegevens bekend zijn geweest over woon- werkverkeer en dat deze daarom niet in de milieubarometer ingevuld zijn. In 2012 zijn deze er wel van de reiskilometers met personenwagens. Deze zijn dan ook in de tabel meegenomen en tellen mee bij de berekening van de CO₂ van 2012. 4

2.2 Afval en Water

We hebben geen concreet doel gesteld voor ons afval en waterverbruik. Wel hebben we geprobeerd het afval te beperken en het waterverbruik te verminderen.

Het gewone papier en het te vernietigen (vertrouwelijke) papier wordt in één bak verzameld en minder vaak door de papierversnietiger opgehaald waardoor er minder CO₂ uitstoot door transport is.

Klein Gevaarlijk Afval (KGA) wordt ook gescheiden. In 2012 is er negen kilo aan batterijen ingezameld en afgevoerd.

Het waterverbruik is toegenomen. Mogelijk is dit veroorzaakt door de watertappunten die in het gebouw zijn geplaatst en omdat we tweeëndertig medewerkers meer in ons centrale pand hebben. Daarnaast zijn de koffiemokken vervangen door composteerbare bekers waardoor er minder water wordt verbruikt met afwassen. Onderzoek van TNO wijst uit dat het drie keer gebruiken van een koffiemok, het milieu al meer belast dan drie polystyreen wegwerpbekers. Het gebruik van een kartonnen beker geeft weer een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de plastic (polystyreen) variant. Een kartonnen beker is 40% minder milieubelastend dan de polystyreen beker.

In 2012 hebben we 179000 bekers verbruikt, dat is een gemiddelde van 881 per persoon.

2.3 Papier en drukwerk

5

We hebben geen concreet doel gesteld voor ons papierverbruik. Wel is het papierverbruik op het hoofdkantoor van de Algemene Rekenkamer verminderd. Ten opzichte van 2011 is er in 2012 606 kilo minder papier aangeschaft, 242 pakken van 500 vellen a4-papier.

Om het papierverbruik te beperken staan de printers op dubbelzijdig ingesteld. Ons printerpapier heeft een FSC-certificaat. <http://www.fsc.nl> Eind 2012 zijn de printers vervangen door "follow me" printers. Dit zal in 2013 zijn vruchten afwerpen met betrekking tot ons papierverbruik.

Onze externe drukkerij heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Deze drukkerij is vooruitstrevend en transparant in haar MVO-beleid. Het papier dat zij gebruiken heeft een FSC-certificaat. Daarnaast zijn wij bewuster omgegaan met drukwerk. We drukken steeds meer in kleinere oplages, onder meer bij ons omvangrijke rechtmatigheidsonderzoek. Ook besloten we vaker drukwerk te vervangen door een digitaal product. Dit Verslag is daar ook een voorbeeld van.

2.4 Werkplekken

In het kader van Het Nieuwe Werken en in verband met kostenbesparingen hebben we efficiëntere werkplekken in ons centrale pand. Meer medewerkers vanuit decentrale locaties zijn centraal gehuisvest. Flexwerken wordt gestimuleerd. Gemiddeld hebben we 0,9 werkplek per FTE.

2.5 Duurzame mobiliteit

De Algemene Rekenkamer stimuleert het reizen per openbaar vervoer. Medewerkers krijgen een Ov-jaarkaart of fietsvergoeding. Ook is er de mogelijkheid tot telewerken.

Bij dienstreizen naar het buitenland wordt er voor afstanden kleiner dan 700 kilometer in principe per trein gereisd. Bij vliegtrips wordt het gebruik van economy class gestimuleerd omdat de CO₂ uitstoot per passagier lager is dan bij business class. In 2012 zijn er 1.207.672 kilometers gevlogen ten opzichte van 954.671 kilometers in 2011 en 1.259.719 kilometers in 2010.

De CO₂ uitstoot bij vliegtrips was in 2012 165 ton en in 2011 was dit 134 ton.

Om minder vliegkilometers te maken wordt er in sommige gevallen telefonisch of via de videoconference vergaderd.

Het aantal vliegkilometers in 2012 is, ten opzichte van 2011, toegenomen.

2.6 Duurzame personeelsactiviteiten

Doel: Jaarlijks minstens één activiteit op het terrein van maatschappelijke duurzaamheid waar ten minste 50 medewerkers actief bij betrokken zijn.

Dit doel is gehaald. In 2012 is er een duurzame kerstlunch voor het personeel van de Algemene Rekenkamer verzorgd door de personeelsvereniging SONAR. Ook is er bij brede externe bijeenkomsten gekozen voor bedrijven die duurzame lunches en locaties aanbieden. Daarnaast heeft een directie aandacht besteed aan MVO tijdens het jaarlijks bedrijfsuitje.

2.7 Duurzaam inkopen en aanbesteden

Doel: Met ingang van 2010 100% duurzame inkoop van producten en diensten voor de hele organisatie.

Wij kopen onze producten 100% duurzaam in. Dat wil zeggen dat duurzaamheidscriteria bij de inkoop de doorslag geven mits dit mogelijk is op basis van functionaliteit, veiligheid en kosten. In contracten en offertes worden standaard de duurzaamheidscriteria opgenomen volgens de richtlijnen van Agentschap NL. Ook waar werkzaamheden worden uitbesteed weegt duurzaamheid in de inkoopfase zwaar mee. Als we meeliften met anderen, dan brengen we tijdens gesprekken met anderen onze duurzaamheidsambities duidelijk naar voren. Bij de duurzaamheidscriteria horen niet alleen milieucriteria (planet), maar ook sociale criteria, samenhangend met onder meer arbeidsomstandigheden, kinderarbeid en mensenrechten (people).

Ons schoonmaakcontract liep af en moest opnieuw worden aanbesteed. Bij de aanbesteding hebben we als eis gesteld dat het bedrijf zich conformeert aan de "Code Verantwoordelijk Marktgedrag Schoonmaak- en Glazenwassersbranche". Deze code sluit zich aan bij de principes van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en houdt in dat er bij een

aanbesteding niet alleen gelet wordt op kostenverlaging maar juist ook op de kwaliteit van het werk en de arbeidsomstandigheden. 7

Uiteraard was ook het kerstgeschenk in 2012 fair trade.

De koffiemachines zijn gevuld met duurzame *good origin*-koffie en UTZ-gecertificeerde bonen. Koffieboeren en coöperaties gebruiken deze certificering om aan te tonen dat zij hun koffie professioneel verbouwen en daarbij dus zorgen voor de mensen die er werken en het milieu.

In 2012 zijn de volgende aanbestedingen gestart en of afgerond

<i>Telefonie (OT 2010)</i>
<i>Buitenlandse dienstreizen</i>
<i>Schoonmaak</i>
<i>Energie (Cei) 2014</i>
<i>Kantoormeubilair</i>
<i>Repro copiers</i>
<i>Buitengevel</i>
<i>Veiligheid en brandveiligheid</i>
<i>Rijksbrede webhosting</i>
<i>Verhuisdiensten</i>
<i>Post</i>
<i>Werkplekken</i>
<i>Rekencentrum hardware en accessoires</i>

2.8 Toegankelijkheid website

De Algemene Rekenkamer vindt het belangrijk dat de website voor iedereen toegankelijk is. Daarom besteden we veel aandacht aan de toegankelijkheid voor slechtzienden en slechthorenden. We streven ernaar om aan alle toegankelijkheidseisen voor (overheid)websites te voldoen. Onze website [voldoet in 2012 grotendeels aan de eisen](#) die gesteld worden aan toegankelijke websites, met uitzondering van onze GIS-viewer. Aan een oplossing hiervoor wordt gewerkt. Bij de toetsing begin 2013 bleek dat wij weer voldoen aan de eisen voor toegankelijke websites.

2.9 Milieubarometer

De Algemene Rekenkamer gebruikt de Milieubarometer van Stimular (www.milieubarometer.nl) om inzicht te krijgen in de CO₂ prestaties. Met de Milieubarometer is eenvoudig te zien wat het meest bijdraagt aan de totale milieuscore en milieukosten. Daarmee kunnen we beoordelen waar nog winst te behalen is.

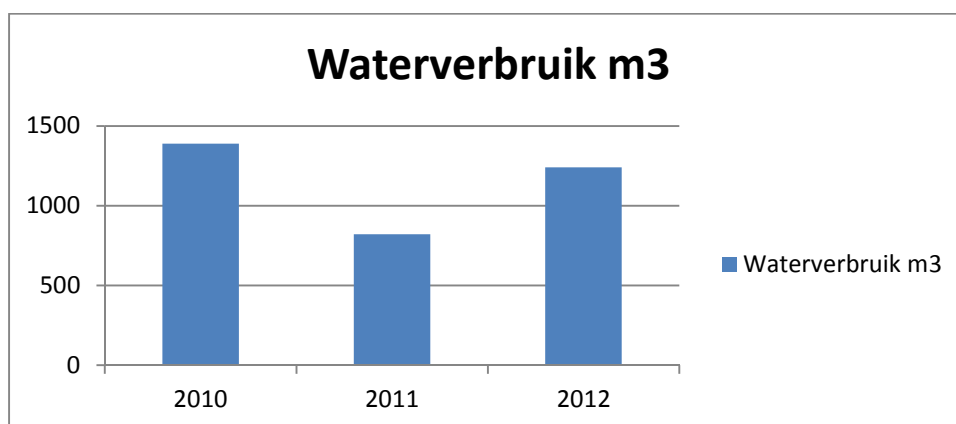
Een pluspunt van de Milieubarometer is de controleerbaarheid. De Controller controleert de ingevulde gegevens.

8

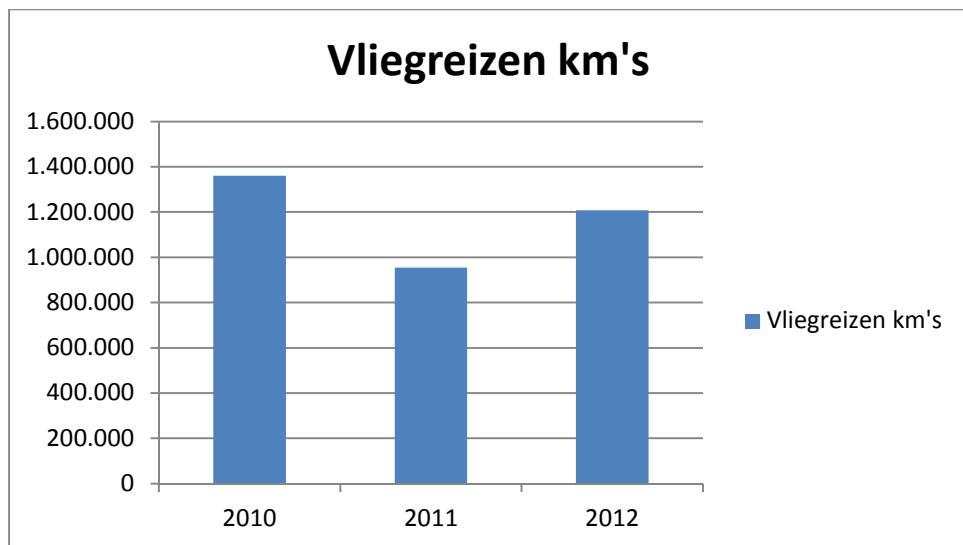
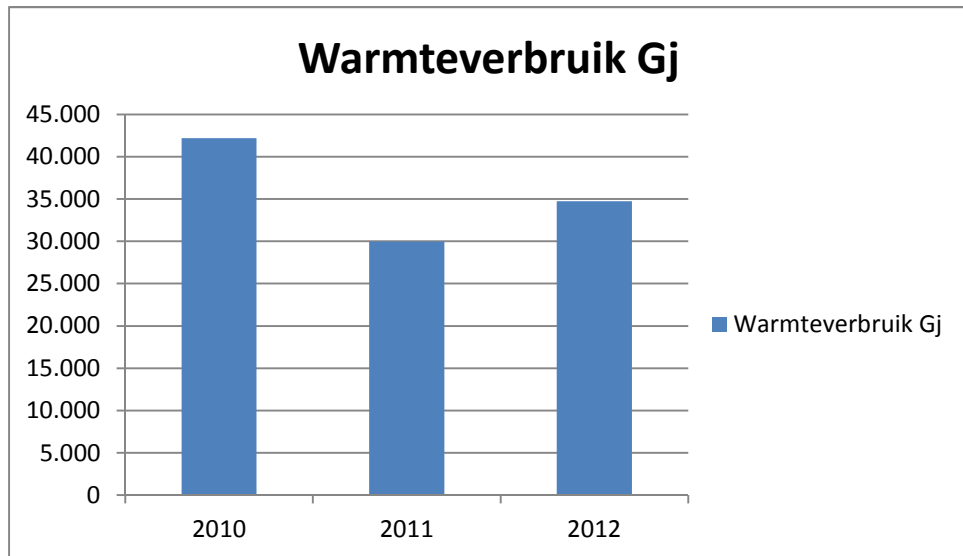
Een ander voordeel is de mogelijkheid tot *benchmarken* met vergelijkbare organisaties buiten en binnen de overheid. Een aantal ministeries en decentrale overheden maken ook gebruik van de Milieubarometer. Op dit moment heeft nog niet iedereen de milieubarometer 2012 ingevuld waardoor benchmarken niet mogelijk is.

(Milieu) resultaten 2010 2011 2012

Onderdeel	2010	2011	2012	Co2 2010	Co2 2011	Co2 2012
Elektriciteit	970.577 Kwh	941.310 Kwh	987.656 Kwh	14,6	14,1	14,8
Warmte	4219 GJ	2998 GJ	3476 GJ	84,4	60,0	69,5
Water	1388 m3	822 m3	1241 m3	0,41	0,25	0,37
<i>Woon werkverkeer¹</i>						
Personenwagens	134.985 km	95.919 km	113.268 km	29	20	23,8
<i>Zakelijk verkeer</i>				217	140	165
Treinverkeer	34.016 km	32.599 km	29.022 km			
Personenwagen	21.379 km	22.303 km	21.439 km			
Vliegen Europa	420.138 km	82.674 km	80.579 km			
Vliegen mondiaal	939.581 km	871.997 km	1.060.117km			
<i>Papier</i>						
Houtvrij	9812 kg	8343	7737	11,9	10,1	9,35
<i>Totaal (excl. Co2 compensatie)</i>				357	245	282
<i>Co2 compensatie</i>				210	134	165

¹ Begin 2013 is gebleken dat de gegevens voor woon werkverkeer Openbaar Vervoer niet betrouwbaar waren. Om die reden wordt daarover nu niet gerapporteerd.

3 Sociaal beleid

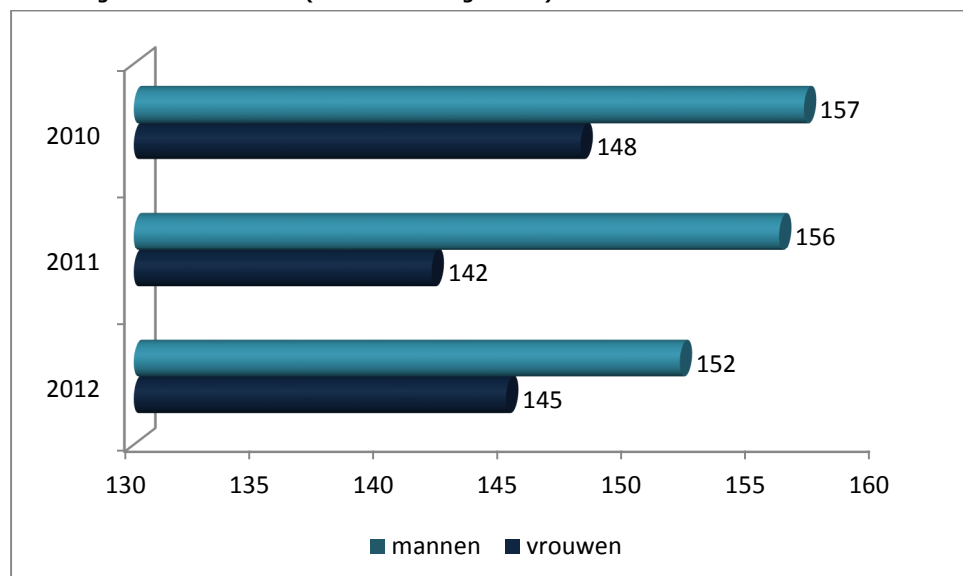
3.1 Meer diversiteit en een inclusieve werkomgeving

Doelen: in 2014 30% vrouwen op topposities hebben en 50% vrouwen op posities in het middenmanagement.

Minimaal vijf stageplaatsen laten vervullen door mbo'ers en hbo'ers.

Bij ons personeelsbestand streven we naar een evenwichtige samenstelling, met oog voor diversiteit. Divers samengestelde teams zijn, mits goed aangestuurd, aantoonbaar creatiever en vernieuwender. Dat vergroot het rendement van onze organisatie. Oog hebben voor diversiteit gaat verder dan aandacht hebben voor de 'traditionele' doelgroepen. Denk ook aan diversiteit in werkstijlen, werkervaring, karakters, culturele achtergronden, opleidingen, religies (of geen religie), talenkennis, leeftijden, gezinsvormen, hobby's en politieke voorkeuren. We gaan ervan uit dat we diversiteit pas goed kunnen benutten als sprake is van een 'inclusieve' organisatie. Daarbij ligt de nadruk op respect voor en benutten van verschillen. Dat wil zeggen dat zichtbare (bijvoorbeeld geslacht en leeftijd) en onzichtbare verschillen (zoals waarden, talenten en opleiding) tussen medewerkers bewust worden gemanaged en benut.

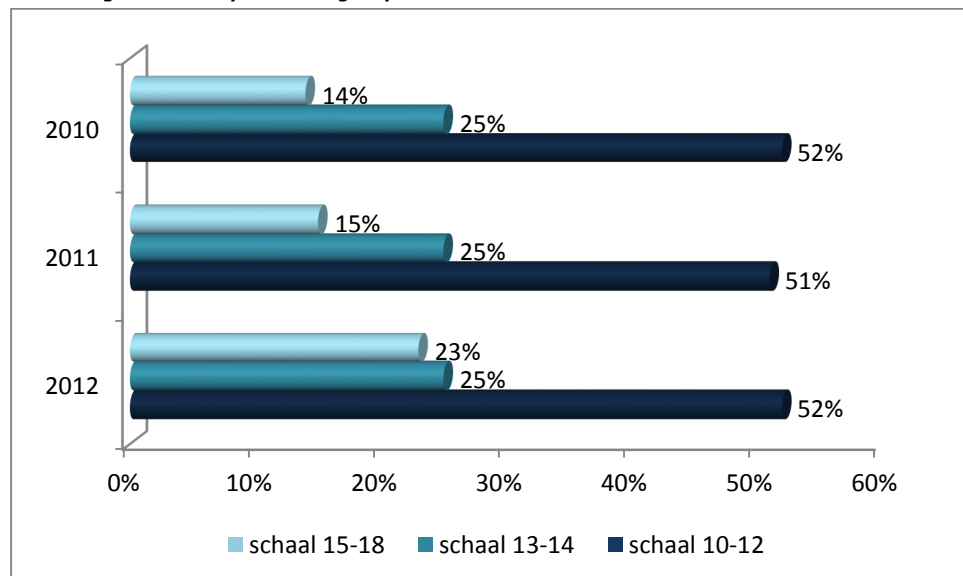
Verdeling mannen-vrouwen (exclusief collegeleden)

Met de andere Hoge Colleges van Staat hebben we in 2009 het 'Charter Talent naar de Top' ondertekend. Per 1 januari 2013 zijn drie topfuncties opgeheven, die allen bekleed werden door een man. Twee van de zes resterende topfuncties zijn nu bezet door een vrouw. Hierbij is onze vrouwelijke president niet meegerekend. Dat brengt ons op 33% vrouwen op topposities. De doelstelling van 30% in 2014 is begin 2013 behaald. In de subtop is de m/v verhouding in 2012 niet gewijzigd.

Percentage vrouwen per schaalgroep

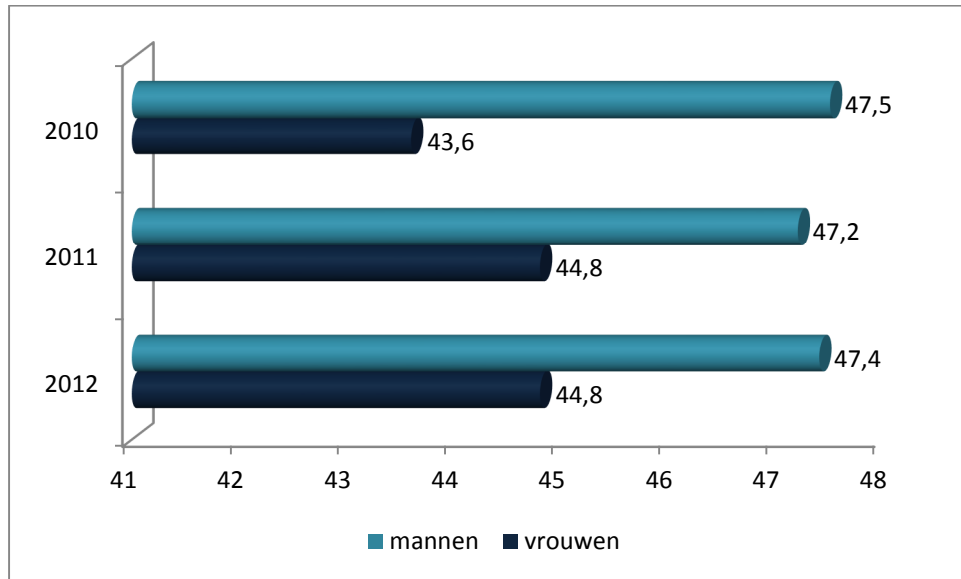

De gemiddelde leeftijd van een medewerker bij de Algemene Rekenkamer is in 2012 46,2 jaar, tegenover 45,7 jaar bij de rijksoverheid. We proberen die leeftijd neerwaarts te beïnvloeden bij het aantrekken van nieuwe medewerkers.

Gemiddelde leeftijd naar geslacht

12

De Algemene Rekenkamer biedt veel stageplaatsen aan. Het doel om er vijf te laten vervullen door mbo'ers en hbo'ers uit groepen met een afstand tot arbeidsmarkt hebben we gehaald. In 2012 hebben 19 personen een stageplaats vervuld bij de Algemene Rekenkamer. Tien personen van de stagiairs kwam uit de doelgroep mbo en hbo. Zo'n 21% had een afstand tot de arbeidsmarkt.

3.2 Opleiding en ontwikkeling

Binnen de Algemene Rekenkamer is het afgelopen jaar krachtig geïnvesteerd in permanente ontwikkeling. Via twee lijnen is gewerkt aan het continu ontwikkelen van onze kennis en deskundigheid: het collectieve opleidingsplan en de AR brede invoering van permanente educatie. Dit heeft eraan bijgedragen dat de ontwikkelambities in tijd (minimaal vijf dagen gemiddeld per medewerker) en geld in 2012 zijn gerealiseerd. Gemiddeld hebben medewerkers ruim vijf dagen (5,9 gemiddeld per medewerker) besteed aan permanente ontwikkeling. Het aangevraagde budget ad. 589.000 euro is volledig besteed. Dit komt overeen met 2,8 % van de bruto loonsom (de Rijksoverheid zit gemiddeld op 3 %). De inhoudelijke ambities zijn grotendeels behaald. Mede door deze investeringen neemt onze kwaliteit en ons vakmanschap zichtbaar toe. Bovendien geven we hiermee actief inhoud aan leven lang leren. Dat is goed om vast te houden en op door te bouwen.

Permanente educatie (PE-AR)

In 2012 is ons PE-AR beleid met succes ingevoerd. De doelstelling was AR-brede invoering van PE-beleid voor alle functies met een kwantitatieve

ambitie van veertig PE-AR punten per medewerker per jaar. Deze ambitie is ruimschoots gehaald. Hiermee lopen we voorop binnen de Rijksoverheid waar het voornemen bestaat om PE-beleid voor alle rijksambtenaren te ontwikkelen in het kader van leven lang leren.

13

Detacheringen

Het project 'andere vormen van werven' is bedoeld om via detacheringen een impuls te geven aan de interne en externe uitwisseling van (vak)kennis en deskundigheden. Zo werken we als Algemene Rekenkamer aan het verbeteren van de (loopbaan-) ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers en halen we gericht (vak)kennis en deskundigheden in huis.

De opbrengst van dit project kan in algemene zin worden gekenschetst als: kennis, relaties met organisaties waarmee is gedetacheerd en medewerkers die met een aangescherpt toekomstbeeld en uitgebreidere vaardigheden bij de Algemene Rekenkamer terugkeren.

De detacheringen leveren kennis en ervaring op met andere onderzoeksmethoden (bijvoorbeeld burgergericht onderzoek), andere werkvormen, andere vormen van ondersteuning, andere gewoonten en andere procedures. Daarnaast bieden ze de mogelijkheid om uit te leggen wat wij als Algemene Rekenkamer doen en hoe wij ons werk doen. In het verlengde hiervan kunnen de mogelijkheden worden verkend om elkaar als detacherende organisaties aan te vullen en te versterken in onderzoek en eventueel samen te werken.

3.3 Gezondheid en vitaliteit

De Algemene Rekenkamer wil haar medewerkers gezond en vitaal houden. In 2012 is het gezondheidsbeleid uitgevoerd langs de lijn van BRAVO.

- **Beweging:** sportdag, tegemoetkoming in kosten sport via personeelsvereniging Sonar, City Pier City-loop deelname. In de gezondheidsweek is een stappenteller uitgereikt. Of men voldoende beweegt wordt gecheckt in de gezondheidsweek en/of via het Preventief Medisch onderzoek (PMO).
- **Roken:** in 2012 geen specifieke activiteit.
- **Alcohol:** dit wordt gecheckt bij het Preventief medisch onderzoek waaraan iedere medewerker eens in de 3 jaar vrijwillig deel kan nemen.
- **Voeding:** bij de selectie voor de nieuwe cateraar was verantwoord en gezond voedsel onderdeel van het plan van eisen: de nieuwe cateraar voldoet daaraan.
- **Ontspanning:** in de jaarlijkse gezondheidsweek is hieraan aandacht besteed.

Daarnaast is vitaliteit een onderdeel van loopbaanbeleid, doorstroming en ontwikkeling. Daarbij wordt in de R&O gesprekken ook aandacht gevraagd voor de relatie met de levensfase.

De Algemene Rekenkamer heeft een thuiswerkbeleid en -faciliteiten waardoor privé en werk beter te combineren zijn en thuis zonnig geconcentreerd doorgewerkt kan worden.

De werkdruk is in 2012 op verschillende wijzen aan de orde gekomen:

- in de R&O-gesprekken;
- bij het preventief medisch onderzoek;
- in de gezondheidsweek.

Naar aanleiding van die monitoringsmomenten zijn zo nodig individuele afspraken gemaakt.

In 2012 is er, Rekenkamerbreed, 1096 dagen overgewerkt.

3.4 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is met 0,2 % gestegen t.o.v. vorig jaar tot 3,5%. Daarmee zit het ziekteverzuimpercentage nog binnen de Verbaannorm van 3,6% (Deze norm geeft managers een indicatie van het haalbare verzuimniveau in hun organisatie, afgezet tegen het ingeschatte, haalbare verzuim in heel Nederland).

De meldingsfrequentie is licht gestegen naar 1,4.

Ziekteverzuim

	2010	2011	2012
Excl. zwangerschapsverlof	4,1	3,3	3,5
Meldingsfrequentie	1,4	1,3	1,4
Medewerkers zonder verzuim	112	103	96

De begeleiding van medewerkers die frequent verzuimen is gemonitord en besproken in het Sociaal Medisch Team (SMT). In 2013 gaan we verder met de genoemde thema's, de aanpak blijft hetzelfde.

4 Maatschappelijke betrokkenheid 15

De Algemene Rekenkamer voert een actief internationaal beleid. Het doel is aan de ene kant om zelf van anderen te leren en de kwaliteit en effectiviteit van ons werk te verhogen en aan de andere kant mee te werken aan de verbetering van het openbaar bestuur en de effectiviteit van rekenkamers in andere landen. Met het werk in ontwikkelingslanden dragen wij bij aan het bereiken van de millenniumdoelen van de Verenigde Naties. De Algemene Rekenkamer besteedt per jaar het equivalent van 15 FTE in uren aan internationale activiteiten (waarvan 8 FTE extern-gefinancierd). Circa honderd medewerkers zijn jaarlijks betrokken bij de internationale activiteiten van de Algemene Rekenkamer in binnen- en buitenland. Meer informatie over deze activiteiten is te vinden in het Verslag en op www.rekenkamer.nl

Naast het onderzoek dat wij doen willen wij ook maatschappelijke initiatieven van medewerkers steunen. In voorkomende gevallen wordt er tijd beschikbaar gesteld om deel te nemen aan zo'n initiatief. Er zijn bijvoorbeeld negen collega's 'leeshulp' op drie scholen in Den Haag, daar bieden zij hulp door met kinderen te lezen die een leesachterstand hebben.

Ook zijn er ongeveer twintig collega's aangemeld bij www.opdefietswerktbeter.nl. Hiermee steunen we een goed doel én bevorderen we dat er meer met de fiets wordt gereisd tussen huis en werk.

De Algemene Rekenkamer heeft een sociaal fonds, dat is opgericht om collega's die in financiële problemen zijn geraakt te helpen. Het fonds verstrekt hulp in de vorm van een renteloze lening om de financiële problemen op korte termijn op te lossen.

Inkomsten verkrijgt het fonds uit contributies van Rekenkamermedewerkers. In 2012 heeft het fonds twee collega's met financiële problemen kunnen ondersteunen. Eind 2012 stonden er in totaal vijf leningen uit.

De personeelsvereniging van de Algemene Rekenkamer Sonar is in 2012 op tal van terreinen actief geweest. De volgende activiteiten zijn georganiseerd:

- Meet the Neighbours (bezoek Engelse Ambassade)
- Paaslunch
- Fotoworkshop

- Bezoek Raad van State
- EK Pool
- Sportdag
- Workshop videobewerking
- Beeldenwandeling Lange Voorhout
- Workshop Surfen
- Seniorenitje
- Sinterklaasviering
- Tafelvoetbaltoernooi
- Workshop Kerststukjes maken
- Kerstlunch
- Kerstdisco

Per 1 januari 2013 heeft Sonar 262 leden. Dit zijn er 4 meer dan in 2012. Sonar heeft 37 seniorleden en 7 donateurs. 88% van de medewerkers is lid van Sonar.